

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 fl. „ „
Pre anulu intregu . . . 12 fl. „ „

Pentru Romanii:
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ „ = 8 „ „
„ 3 — 10 „ „ = 4 „ „

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru siese care publicatiune separatu. In Loculu deschisu 20 cr. de linia
Unu esemplariu costă 10 cr.

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strata Morariloru Nr. 13.

Articolele nefrancate nu se voru
trimite decâtu numai de la corespun-
denti regulari si „Federatiunii.“
Articlii tramisii si nepublicati se
voru arde.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

pre patriarulu II. (apr.—iun.) 1869.

Incependu-se treiluniulu alu II. (apr.—iun.) a. c., rogâmu pre p. t. doritorii de a ave acestu diurnalu, sê binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea pentru ca de o parte sê ne scim orientâ in privintia nrului esemplarielor ce vomu ave a tipari, era de alta parte sê potemu incungiura ori-ce neregularitate in speduirea diurnalului. Totu-deodata rogâmu pre acei p. t. domni, cari sunt in restantia cu pretulu de penumeratiune, sê nu intardie a-si rafu socotele, ca sê nu ni se mai adauga grentatile si d'in acesta parte.

Atragemu atentiunea on. publicu romanu la impregiurarea importanta, câ deschidendu-se diet'a in 20. apr. a. c., se voru aduce pre tapetu cestiuni mari, de interesu vitalu pote si pentru romani, si diurnalulu acestu-a nu va intardiâ a raportâ câtu se pofe de esactu despre ele, ca estu-modu on. publicu cetitoriu sê aiba cunoscintia chiara despre actele parlamentului tierel.

Conditiiunile de prenumeratiune, remanu cele d'in fruntea diurnalului Redactiunea.

Pest'a, 1/13 aprile 1869.

Redactiunea diuariului ungurescu cu limba nemtesca (P. Loyd) purcede in alu doile art. de fondu a cercetâ causele, cari au produsu rezultatulu alegerilor, si dice câ trebuie bine osebite acele cause, cari jacu in castrele partitei opusetiunii de cele a le caroru vina o porta insa-si partit'a deachiana. Este de mare importantia, dice „P. Loyd“, a recunosce fâra amagire, fâra optimismu si aceste cause d'in urma si nu tote a le incarcâ numai a supr'a castreloru inimice si nematuritatii politice a masseloru poporului. Animositatea (va sê dica activitatea energica) contrariloru (va sê dica a opusetiunii) si nepriceperea ceteloru poporului, prin urmare periculu reimpetarii rezultateloru cauzate prin aceste doue motive, nu se potu delaturâ intr'o clipita. Causele batalei deachistoru inse isvorite d'in gresielele acestoru-a si a guvernului se potu incungiura, aterna numai de la partit'a deachiana si de la guvern, ca sê voiesca.

Este intru interesulu tierel, ba chiar' alu partitei gov. ca publicistic'a sê spuna adeverulu nefalsificatu, — sê marturisesca gresielele partitei sale proprie (deac-guv.), ar' fi unu rêu mai mare a se retiene prin rusne falsa de la discussiunea sminteloru proprie, etc. deci adauge „P. L.“ invetiatur'a sê fie: a delaturâ gresielele trecute, a purcede cu mai multa energia (la reforme d'ora, dar' nu la rigore „Red. Fed.“) tactu si precautiune, cu unu cuventu a cugetâ mai multu si a orbecâ fâra de sistemu mai putienu ca pana acum.

Redact. „P. L.“ crede câ intru interesulu vitale alu tierel, guvernului actualu, a carui durare o doresce, unu cuventu francu, onestu de si pote infruntatoriu i va folosi mai multu decâtu uniformulu afirma-

tivu „E“ alu unei cete de Mameluci lipsiti de darulu ratiunamentului. — Constatâza apoi câ perderile partitei dechiane la alegerile de acum se potu mare parte atribui gresitulu metodu urmatu chiar' de la inceputu la numirile functiunariloru statului. In asta privintia ar trebui sê decida numai capacitatea, alte motive, fire ar' ele de ori ce natura, sunt de condamnatu. Daca nepotismulu si alte asemenea privintie personale nu se potu aprobâ, atunci neci tienut'a politica a unoru aspiranti, chiaru de sunt ei si deputati, nu potu fi temeiu de ajunsu a li-se da posturi (osu de rosu) pentru cari capacitatea necesaria li lipsesce. Au fostu mare gresielu d'in partea ministeriului, câ la organizarea nouei machine guvernamentale, chiaru si la acele ramuri, unde tienut'a politica nu este neci intr'o legatura cu functiunea oficiala, s'au respectatu mai numai omeni d'in partit'a propria si mai alesu deputatii. Prin asta procedere, cestiunea politica au devenitu, pentru clase intregu a le societâtii, o cestiune de tra iu intru intiesulu strinsu.

Ministeriulu nu trebuie sê lase a innaiatâ rêuulu pana a se crede câ pentru a ocupâ unu postu mai insemnatu la cutare ministeriu este conditiunea sine qua non a fi deputatu de partit'a deachiana, sêu celu putienu a se frecâ de dins'a. Statulu nu are de a impartî sinecure, oficiele asta-di nu mai sunt demnitati, ci deregatorie publice, cu atâtu mai putienu sunt ele remunerari pentru credintie politice, ci sunt servitii, cari se pretindu de la cei numiti pentru lefa ce li-se dâ. Ministeriele ar' fi trebuitu ca in asta privintia sê fi purcesu cu mai multa rigore si fâra a fi preocupate, ele ar' fi trebuitu sê cerce capacitatile si sê le fie luat de acolo unde se gasiau, chiaru si d'in opusetiunc. Servitiulu statului trebuie osebitu de a lu guvernului. Oficiali guverniali in intiesulu strinsu sunt numai ministrii si acei functiunari mai innalti, cari dupa axioma: accessorium sequitur suum principale, se schimba si ei candu se schimba ministrii, cum sunt d. e. secretarii de statu*). Toti ceilalti sunt simpleminte oficiali ai statului si fiesce care cetatianu are dreptulu a pretinde, ca in servitiulu statului, altulu mai putienu capace, sê nu i-se preferesca d'in respecte secundarie, laterale, personale, etc.

Reflessiunile aceste nu sunt numai critica a trecutulu ci mai vartosu inca indegetare pentru viitoriu. Sîrele fostiloru deachisti s'au cam raritu. Aprope jumetate d'in deputati va consiste d'in omeni noui, cari la sesiunea tr. n'au participatu. Multi d'intre acesti-a (chiar' si persone oscure) alerga la Pest'a parte cu intentiunea de a duce o vietia contemplativa (cum am dice a fi numai cod'a deputatoru) parte de a schimbâ nelucrarea loru cu unu postu asemenea fâra ocupatiune, dar' postu pre vietia! adeca pentru continuarea dulcei nelucrari a primi si retributiune grasa. Ar' fi tristu lucru daca s'ar implini sperantiele acestei clase de deputati, era ministeriulu, pacalitu odata prin rezultatele numiriloru de mai nainte, ar' repeti numai tristulu experimentu, nepotendu pre asta cale a cascigâ partitei sale intarirea numerica, pre candu cea morala i-ar' lipsi cu tulu. (Inchiarea in Nr. v.)

Dechiaratiune.

I.

Suscrisii locuitori si proprietari de pamentu d'in districtulu Nasaulului, investiti cu dreptulu de a potè alege deputati la diet'a conchiamata pre 20 aprile

*) Numire gresita, câ-ci secretarii de statu sunt ministrii insi-si, alter ego ai loru s'ar' numi mai potrivitu sub-secretarii, sêu Directori la cutare departiementu, precum se numescu intr'alte tiere. Red. „Fed.“

1869 la Pest'a pentru ciclulu de la 1869 pana la 1871, prin acest'a dechiarâmu serbatoresce in faci'a comisiunii eulegatorie de voturi, adunate pre asta-di 24 Martiu 1869 in opidulu Nasaudu la alegerea de deputati, cumcâ: nu ne aflâmu in pusetiunea de a ne potè exercitâ dreptulu nostru de alegere si nice nu voimu a alege deputati la diet'a d'in Pest'a pentru ciclulu de la 1869 pana la 1871 d'in urmatoriele temeiri:

1. Pre langa tote asecurârile de la innaltulu tronulu si de la innaltîmea regimului, cumcâ uniunea Ardealului cu Ungari'a nu se va face fâra convoirea natiunii romane d'in Ardealu, si fâra de a se asecurâ interesele speciali, cele periclitate ale natiuniloru Ardealului, totu-si autonomi'a Ardealului e amenentiata cu nimicire totala si cu ea e periclitata si sustienerea terenului legale, pre care sê se pofa desvoltâ natiunea romana d'in Ardealu ca atare dupa chiamarea, ce i-a datu a totu potintia divina, candu a destinatu ca sê existe si sê se destinga de alte natiuni d'in patria prin calitatile sale naturali, fizice si spirituale.

2. Pre temeiuulu legii de uniune si anume a articulu 43. de lege alu dietei d'in Pest'a de la a. 1868 s'a rechiama in vietia legea de alegere cuprinsa in articulu 2. alu dietei feudale ardelene d'in 1848, care s'a facutu fâra invoirea si fâra confaptuirea natiunii romane, una lege d'in cele mai nedrepte remasa de trista memoria d'in seculii intunerecului, pentru câ dâ dreptu toturoru decadiutiloru in avere si in moralitate pana la celu d'in urma dileriu si cersitoriu, numai daca si-pote deduce originea de la parinti cu dreptu de nobilitate, fâra nici unu meritu pentru buna starea spirituale si materiale a tierel, er' pentru ceia-l-alti alegatori determina unu censu cu multu mai mare decâtu chiaru in vecin'a Ungaria, despre care se dice cu atâta ostentatiune, câ e sora drépta cu Ardealulu.

3. Pre langa acestea sunt sterse cu o trasura de péna legile dietei d'in Sabiu si anume: 1 articulu alu legii d'in 1863 pentru inarticularea natiunii romane d'in Ardealu in virtutea carui-a si natiunii romane i era datu unu terenu de desvoltare si o pusetiune démna de tempurile moderne cele atâtu de luminate, si in loculu ei se aduse articulu de lege 44 alu dietei d'in Pest'a 1868, care e unu pasu retrogradu in desvoltarea de sine si in vietia poporeloru, câ-ci amenentia elementulu romanu cu totale absorbire in celu magiaru, ba néga cu totulu esistintia natiunii romane d'in Ardealu.

4. Tote intocmirile de asta-di ale tierel sunt mai multu unele midiloco de exploatarea averei si a poterei Romaniloru d'in Ardealu spre inbunatfrea instituteloru straine de innaintarea altoru-a pe campulu culturai si alu bunei stari materiale si spirituale fâra ca natiunii romane d'in Ardealu ca atare sê-i fia asemnata partea sa in proportiunea contribuiiloru sale de avere si de sange pre altariulu patriei.

II.

Dechiarâmu in aintea lui Dumnedieu si inaintea omeniloru, câ pastrâmu totu-de-una ca unu tesauru pretiosu ereditu de la protoparintii nostri, ca o virtute stramosiesca, dovedita de locuitorii d'in tienutulu fostulu alu 2-ile regimentu pedestralu natiunale romanu de margine d'in Ardealu pre tote campurile de batalia ale Europei, atâtu credintia neclatita, câtu si supunerea omagiale si alipirea cea mai strinsa câtra person'a innaltiatului Imperatu, rege apostolicu si mare Principe Franciscu Iosifu I. si câtra serenissim'a sa casa domnitoria de Absburgu Lotaringi'a, si cunoscemu detorintia de suditi ai statulu de a ne plecâ capulu d'in aintea legiloru sancitonate, a le respectâ si a li da ascultare dupa potintia, chiar' de ar' fi contrarie intereseloru nôstre si ale natiunii romane d'in Ardealu, a carei parte mai curata suntemu, si in urma, cumcâ numai pre calea legala ne vomu nisul a esoperâ schimbarea prescripțeloru celoru daunose; si candu vomu vedè, câ mai multu nu e periclitata esistintia natiunii Romane d'in Ardealu si autonomi'a acestei tiere, intru ale carei margini vomu potè aflâ garantia destulu de tare pentru desvoltarea de sine a natiunii atâtu in cele materiale câtu si in cele spiretuale, atunci era-si vomu fi gat'a a participâ la legislatiune conformu vo-

tului separat alu deputatoru de natiunea romana d'in diet'a Ardealului, inceputa la 19 noemyre 1865.

Corpulu alegatorilor de deputati la diet'a pentru ciclulu de trei ani d'in 1869 pana la 1871 d'in cerculu de alegere I. si II.

Nasa u du, 24 martiu 1869.

(Urméza 273 de suscrieri d'in comunei districtului alegatoriu.)

D'in comitatulu Zarandu.

Asta-di in 2 apr. a. c. comitetulu Zarandului a ténutu siedintia ordinaria, in carea conformu conclusului d'in siedintia de la 19 jan. a. c. comisiunea esmisa pentru facerea unei adrese la ministeriu in obiectulu de a tramite pentru acestu comitatu unu comite supremu romanu, prin raportoriulu sêu Dr. Iosifu Hodosiu a datu cetire la urmatori'a

a d r e s a.

Inaltu r. ministeriu! candu s'a latitu scirea, câ s'ar' destitui comitele supremu de romanu alu acestui comitatu, si ar' veni inlocuitu cu unu comite supremu de natiunalitate neromana, de si acésta scire erà incerta inca — totu si anemele locuitorilor, mai alesu ale romanilor d'in acestu comitatu s'au implutu de mahnire si ingrigire totu odata.

Acésta ingrigire nu erà fàra temeiu, câ-ci scirea s'a implinitu, si s'a implinitu in midiloculu unor faime, co nu pucinu agitaseru anemele si le aduseru in unu feliu de neodihna despre viitorulu atàtu patrioticu, câtu si natiunalu alu acestui comitatu.

Se sunà, inaltu ministeriu, câ unii d'entre cei mai de frunte oficiali ai acestui comitatu voru fi destituiti, altii prin si arestati; câ comitetulu comitatului va fi disolvitu, si se va tramite comisariu regescu aici; ba, câ voru veni si catane asupr'a nòstra. Ce va fi fostu scopulu acestoru faime, voru sei mai bine acei-a, cari le-au faurit; fapt'a este, câ anemele nòstre erà agitate, câ ingrigirile nòstre cresceau d'in di in di.

Si aceste ingrigiri inaltu ministeriu, inca nici pana asta-di n'au incetatu, si abiè voru potè incetà, pana nu se va vindecà inconvenientulu, ce s'a comisu acestui comitatu cu impunerea unui comite supremu de natiunalitate neromana.

Intr'adeveru, inaltu ministeriu, noi nu potemu cuprinde, ce motive au potutu indemnà pe inaltulu guvern a destitui pre comitele supremu de romanu si a-lu inlocui cu unu neromanu.

Câ-ci, abstragundu de la aceea, câ principiulu de natiunalitate, care trebeu sè fia scrisu pe stindardulu ori-cariu guvern, si la care suntemu convinsi, câ tiene si inaltulu ministeriu — acestu principiu nu suferè anomal'ia, ca in capulu unui corpu romanescu, sè fia unu individu de natiunalitate straina; abstragundu de la aceea, câ principiulu de natiunalitate bine aplicatu in patri'a nòstra, nu pòte sè produca, decâtu fratia si tare tenere impreuna, linisce si prosperare, precum si cea mai strinsa alipire câtra pamentulu ce-lu locuimu, si câtra patri'a ce ne nutresee, si care este comuna si santa si dulce toturoru filoru ei; abstragundu de la aceste si restringundu-ne numai la trebele interne ale comitatului nostru, aici dupa restaurarea erei constitutionali, redusu comitatulu prin factorii sèi naturali in starca normala de asta-di, justitia pre langa tóta lips'a sèu defectuositate legiloru positive este adusa la cursulu sèu posibil; person'a si averea este asecurata; era administratiunea publica merge conformu legiloru si ordinatiuniloru date in privint'a ast'a pentru tóta tièr'a; ordinea si linisce publica este cea mai imbucuratoria; comunicatiunea cea mai libera si secura.

Dar' pre candu acésta e asiè nu potemu uità aceea, ce si inaltulu ministeriu i este prè bine cunoscutu, câ toti locuitorii acestui comitatu sunt de natiunalitatea si religiunea romana, afara de vr'o câti-va magiari si nemti, cari se tienu de besericele romano-catolice d'in Bai'a de Crisiu si Baiti'a si de cea reformata d'in Bradu si d'in Bai'a de Crisiu cu filial'a Crisciuru; prin urmare este cea mai naturala si mai justa consecintia, câ in acestu comitatu numai acelu comite supremu se pote considerà de factoru naturalu, care este de natiunalitatea si religiunea romana. Prin acésta inse nu voimu a dice, câ minoritatea si drepturile ei, sè nu fia respectate; d'in contra este lucru sciutu, prè bine constatatu, câ nicairi in tota tièr'a, minoritatea atàtu in privint'a limbei, câtu si in privint'a oficialoru publice de comitatu sèu comunali, n'a fostu mai multu si mai profusu considerata, ca chiaru in acestu comitatu; dar candu nu voimu, ca minoritatea sè nu fia nerespectata, atunci ar' fi o crima, ce amu comite in contr'a majoritatii, daca ne-amu uità cu ochi indiferenti si n'amu reclamà contra a ori-ce calcare de dreptulu celu mai naturalu si celu mai legalu alu pluralitatii mai multu decâtu absolute a acestui comitatu.

Dar si altmintere, chiaru si starea inaintata a civilizatiunei, in carea sè afla lumea asta-di, cere, ca precum in alte locuri asiè si in acestu comitatu, chiaru pentru aperarea si reprezentarea intereselor locuitorilor, sè fia in fruntea conducerei comitatului unu barbatu esitu prin identitatea religiunei si a limbei chiaru d'in sinulu poporulu romanu. Ce ar dice lumea civilizata, si cum s'ar potè esplicà pasiulu inaltulu ministeriu, candu intr'unu comitatu locuitu de majoritate absoluta sèu totala magiara, ar destitui pre unu comite supremu magiaru numai pentru câ este magiaru, si l'ar inlocui cu unu comite supremu de romanu sèu de alta natiionali-

tate? Acésta s'a facutu cu comitatulu nostru Zarandu; s'a destituitu comitele supremu de romanu numai pentru câ erà romanu, câ-ci alta vina nu scimu si nu credemu sè i-se pota impuà; sèu daca ar fi avutu alta vina, atunci inaltulu guvern s'ar fi induratu a avè buna-vointi'a legala de a tramite aici unu altu comite supremu de romanu.

Inaltu r. ministeriu, comitetulu acestui comitatu nu crede, ba nici nu pote presupune, câ inaltulu ministeriu ar dorì sèu ar voi a vedè in acestu comitatu amaratiune in locu de indestulare, neodihna in locu de linisce, turburare in locu de pace, nefericire in locu de fericire; si chiaru pentru aceea pentru câ noi nu potemu presupune acésta, nu potemu cuprinde de alta parte nici aceea ce a potutu indemnà pe inaltulu guvern la facerea unui pasiu, care abstragundu de la aceea, câ nici d'in punctu de vedere legalu nu-e corectu, dar care pasiu si nevrendu inca nu pote sè produca, decâtu resimtiulu celu mai naturalu alu toturoru locuitorilor d'in acestu comitatu? Sèu a fostu scopulu, ca inaltulu guvern chiaru prin unu comite supremu magiaru sè-si castige convingerea, câ ceea ce i le a relatatu comitele supremu de romanu tôte au fostu adevèruri, si câ ceea ce i le au insinuat altii, contrari comitelui de romanu si adversari intregu corpulu oficialiloru, si pucinu consideratori de interesele acestui comitatu si si mai pucinu pasatori de pacea si linisce publica — tôte au fostu mintiuni. Dar inaltulu ministeriu aveà midiloece de a face acésta fàra a recurge la ultimulu midiloece de a destitui pre comitele de romanu si a-lu inlocui prin altulu si inca de natiunalitate neromana. Inse inaltulu ministeriu a bine voitu a alege acestu midiloece d'in urma; noi credemu câ si astu-feliu se va fi potutu convinge, câ mintiunile nu potu fi adevèruri, si adevèrurile nu potu troce nici odata in mintiuni; se va fi convinsu, câ atàtu fostulu comite supremu de romanu câtu si intregu comitatulu, poporu si oficiali, au fostu si este loialu si s'a portatu si se porta intre marginile legali, n'au asupritu si nu asupresce pro nimene, fia acelu-a de ori-ce limba si de ori-ce religiune. Prin urmare motivulu, daca a fostu celu memoratu mai insusu, acelu-a a incetatu; si asiè nu vedemu pentru ce ar' mai potè continuà sustinerea unui comite supremu de natiunalitate neromana in acestu comitatu, si pentru ce sè nu ni se restituèscu fostulu nostru comite de romanu Demetriu Ionescu, sèu pentru ce sè nu ni se tramèta altulu de romanu? cu atàtu mai vertosu, câ chiar' la votisarea pentru facerea acestei adrese in siedintia acestui comitetu de la 19 ianuaru a. c., nu romanii singuri ei chiar' si magiarii insi-si prin votisarea lor au recunoscutu si au constatatu si confirmatu si dreptulu si convenientia si legalitatea pentru acestu comitatu de a avè in frunte unu comite supremu de romanu, si cu atàtu mai vertosu câ nu potemu presupune, ca inaltulu ministeriu sè nu pota aflà in tota tièr'a intre toti romanii — nu unulu ei destui barbati capabili si calificati pentru postulu de comite supremu in acestu comitatu. Câ-ci nu potemu crede, câ inaltulu guvern ar' fi vrutu sèu ar' vrè a dà toturoru romaniloru d'in tóta tièra unu testimoniu precum se dice de pauperatatu; si n'amu vrè a fi siliti a crede câ inaltulu guvern ar' fi vrutu sèu ar' vrè a dà semne de o disprectiune nemeritata locuitoriloru romani de o parte si de alta parte a lovì in facia interesele romaniloru, cari nu potu fi de câtu identice cu interesele tierci intregi si cu interesele toturoru celor-alti locuitori d'in tièra.

Inaltu r. ministeriu, detorintia acestui comitetu este a respectà simtiulu comunu si a-lu manifestà si a-lu aretà inaltulu guvern cu ori-si ce ocaziune.

In celea dièse, noi n'amu facutu alta de câtu amu esplicatu si amu datu espresione simtiului comunu ce domnesce in acestu comitatu. Noi credemu, ba suntemu convinsi, câ inaltulu ministeriu in inalt'a sa prudentia, nu se va opuna acestui simtiu pana candu acelu se invèrte intre marginile legali pana candu acelu e justu si ecuitabilu. Noi credemu, ba suntemu convinsi, câ simtiulu acestui comitatu era-si este justu si ecuitabilu, si se invèrte intre marginile legi, candu gelosu de natiunalismulu si patriotismulu locuitoriloru lui, amatoriu de pacea si linisce publica, doritoriu de consolidarea egalitatii si fratietatii intre fii de un'a si aceea-si patria — nu acceptà de la inaltulu guvern a destitui pe comitele supremu romanu si a-lu inlocui cu unu comite supremu de natiunalitate neromana.

Inaltu r. ministeriu, acestu comitatu nici odata nu si-a uitatu de detorintiele ce le are fatia cu monarculu, fatia cu guvernulu si fatia cu patri'a; dar, asemenea nu si-a uitatu nici de drepturile, ce constitutionea tierci, ce legile i-dau; elu crede, ba este convinsu, câ si acum traesce cu dreptulu sèu si-si implinesce detorintia sa, candu fatia cu actulu destituirii fostulu comite supremu de romanu si inlocuirei lui cu unu comite supremu de natiunalitate neromana, pre langa totu respectulu celu are câtra person'a nou numitului comite supremu de natiunalitate magiara, dlu conte Alesandru Haller, si pe langa tota loialitatea cu care se porta fatia cu inaltulu guvern, vine in tota umilintia si-si espresione resimtiulu sèu câ cu asta ocaziune, inaltulu ministeriu nici pre departe n'a luat in considerare nici macaru legea de la an. 1868 ar. 44. §. 27.

Dreptu aceea, acestu comitetu, basatu pre celea dièse pana acum, vine in totu respectulu a se rugà de inaltulu r. ministeriu ca sè binevoiesca: a esoperà pentru acestu comitatu numirea unui comite supremu de natiunalitate si religiune romana, si astu-foliu a face ca pre viitoriu sè incete ingrigirile pururea sincere natiionali si patriotice ale locuitoriloru d'in acestu comitatu.

Acésta adresa, afara de alinea a trei-a. s'a pmitu de câtra comitetu sub presiedintia comitei supremu dlu conte Alesandru Haller.

Despre decursulu siedintieloru voiu scrie câ mai curendu.

Beiusiu, 10 aprile 1869

De mai multu tempu incòce se pareà câ spulatu natiunalu romanu d'in opidulu nostru ar' retrasu intre mrii gimnasiulu Vulcanianu, un surcelii Romei vechie adunati mai d'in tôte anghirile romanime au ocaziuni mai dese si midiloece multe d'a face sè vibreze si cordele cele mai intepnite, d'cu intiepenite prin crescere domestica sinis si prin impregiurari fatale; dara geniulu romanu aflà midiloece d'a rumpe ghiati'a, ce se pareà câ tropesce spiretele, si a nume societatea de lecturà tenerimei gimnasiale si-propuse a serbà si estu tãpu aniversari'a mortii fericitului San-nilu Vulcanu cu una productione literaria, ce se si intempã in Diembre a. t. N'am de scopu a descrie acésta productione literaria, atãta inse nu potu sè nu amtescu, câ productiunile tenerimei causeru insufletii generale in ascultatori, si dederu óra-si-cumu impuspre desvoltarea mai larga si mai eficace a vietii natiionali, ce se pareà câ stagnèza in totu districtu. Totu cu acésta ocaziune conducatoriulu societãtii lecturà cutezã a-si espresione sperantia si credintia, memori'a lui Vulcanu va sè stringa mai tare baierea caritatii fratiesci si ale concordiei între fratii d'un sange, si inca de sange romanu, si va face, ca si acelu tempu, ce nu-i departe, candu se voru alegoile d'in capre, sè ne grupãmu cu totii pre langa acelu-si standardu natiunalu comunu, ca au sè invingemu cu gloria arelandu lumii, câ romanulu nu parascesce sangele sèu, an in casulu fatale sè cademu dara sè cademu cu onóre. Multiamita ceriului, câ acésta sperantia si credintia espresa cu sfièla si tãmere s'a implinitu in modulu celu mai eclatante mai multe directiuni.

Intielegintia romana de aici pretiundu nesuntiele cele nobile si salutarie ale tenerimei decise unu tardu a arangia unu balu natiunalu in favorea bibliotecei societãtii de lecturà, vrendu prin acésta numai a remunerà zelulu celu fierbinte natiunalu lu junimeci si si a-i tinde mana de ajutoriu intru cultivarea si desvoltarea ulterioara. Decisiunea intielegintiei se cuprinse cu bucuria nespusa d'in parta toturoru romaniloru binesentitori, cari vedura in vietia nòstra natiunala va sè se manifesteze intru tóta viosia sa. Domnulu Ionu Vaslu, bravulu atlet natiunalu se concrediù conducerea agendelor pentru arangiarea balului; Dsa ca totu-de-una sã supuse acum cu totu devotamentulu increderei comune si mcutia fatigiele cele multe, ci facu, ca balulu sè redecâtu de splendidu, ca asiè de o parte sè arcte strainiloru inganfati, câ intielegintia romana si-pricepmissiunea si e in stare nu numai a rivalisà cu d'insici a-i si intrece, era de alta parte sè insuffle incredens i in acele anime, care incepeau sè despere despre vitalitatea natiunei. Multiamita fatigieloru numitului barbatu si conlucràrei fratiesci acelor-alti, balulu tienù in 8 Februaru cu succesulu celu mai imbucuratoriulu. Nu me sentiu chiamatu a descrie cu de amantuntulu tote frumsetiele si eleganti'a balului, ci me marginescu a insemnà acele momente, care au contribuitu mai multu spre insuffletirea natiunale. Sala erà decorata cu multu gustu in colorile nòstre natiunale, printre care d'in deferintia cuviintiosa câtra strainii invitati se vedeau si colorile asiè numite ale tierci, (bine ar' fi deca acele s'ar' luà totu-de-una de colorile ale tierci si nu ale unei natiuni senguratic intr' acestu casu n'am avè nici o esceptiune). Si prindocorarea salei precum si prin impartirea jocuriloru, romanii obserbarea pre de plinu legile convenintiei, nefiindu indatenati a intòrce còda lingurei ospiloru invitati. In ordulu jocuriloru erau insirate pre langa dantiurile nòstre natiunale si câte va dantiuri sociale europene. De multu nu s'au vedutu intr'acestu opidu asiè de frumosa cununa de romanu adunati la balu cu tipu curatu si espresu natiunalu. Insuffletirea erà mare, dara culmea si-ajunse câtra mediulu noptii, candu vocea arangiatoriului resunà: vinu calusierii. Acum de odata toti acuseru in sala de jocu si se grupara intr'unu cercu indesatu lasandu loculu d'in centru liberu pentru calusierii, ce se acceptau. Fie-care cercà sè capete loculu celu mai bunu, ca sè-i pota vedè mai bine; cei mai mici de statura se rogau de cei inalti, ca sè-i lase mai nainte. Music'a incepe batuta, si d'intr'unu despartimentu laturalu éca esu totu parchie 8 teneri gimnasiali *) inbracati in vestimente natiunale tigranesce, gatite a nume spre acestu scopu jocandu linu doue figuri d'in „batuta“ ca introducere. Ochi toturoru poteau admirà frumsetia vestimentelor pana ce ajunseru jocatorii in centru, era

*) Augustinu Rubenescu, Moise Toma, Dionisiu Bucsescu, Mihailu Veliciu, Ionu Clintocu, Teodoru Maioru, Ionu Bursu, Alesandru Campianu.

acum atentiunea cea mai incordata era tientiata a supra figurilor de dantiu. Ca se nu cugete cine-va, ca vestimentele ar fi fostu camesi scurte crisianesci dupa anguria cauta se amintescu, ca tenerii erau inbracati in camesi de lungime proportiunata cam pana ca tra genunchie cu manece largi inpestrate cu multa eleganta; preste camesile d'albe jucatorii erau incinsi cu brane mandre nationale. — Nici drag'a de opinea atatu de bajocurita de unii n'a lipsitu; la nodeie fie-care jocatoriu avea mai multe zurgalaie, alu caroru sunetu se invelu cu sunetulu muzice. Tota figura jocatorilor era pitoresca si atragutoria, mai vertosu ne-a surprinsu unu fiit'alu Bucovinei cu plete dese asiè catu ti-se pareà, ca vedi unu voinicu de la tièra. Intre aplause storse de admiratiune si surprindere jocara tenerii tote figurele cu gravitate si regularitate perfecta, in catu s'ar fi potutu alaturà ori-carui baletu d'in cetati'e cele mari. Publiculu era entusiasmatu in gradulu supremu si creà repe-tirea jocului, mai vertosu putenii straini nu poteau admirà d'in destulu rutin'a si tienut'a esemplaria a teneriloru, d'in respectu sanitariu inse nu cutezaramu a lasà repetirea jocului, macaru ca tenerii lar fi continuatu pana la diua, cu atatu animositate lu jucau. — Multi erau de facia, cari n'au mai vediutu acestu jocu plinu de gravitate si arte gimnastica; speru ca pen'a usora a unu teneru jocatoriu va descrie cu de amenuntulu frumseti'a figuriloru acestui d'antatu par excellence nationale. Dupa caluseriu urmà pausa, candu fie-care, dara mai alesu jocatorii avau lipa de ore catu-va recreatiune. Sub pausa lautarii tiganii delectara si publiculu nejocatoriu cu mai multe hore nationale, mai cu sem'a cu hora cea atatu de placuta a lui Romanu, la alu carei audiù salta anim'a romaniloru de pre aici, si va saltà acum si mai tare, ca acel'a-si Romanu le-a aretatu calea victoriei. Dupa pausa s'au continuatu jocurile cu ace'a-si viosfa, pana la diu'a d'alba, candu dupa cinci ore incepura a se rarì ospetii. La splendorea acestui balu, care fu presemnulu invingerei mai tardie, a contribuitu multu si venerabil'a matróna a balului contes'a An'a Porcia nascuta Popovicu.

Ce se atinge de venitul balului, acelu-a a fostu la casa 228 fl. 30 cr. v. a., era d'in provincia au incursu pana acum 81 fl. 50 cr. v. a., si speramu, ca onoratiu Domni, caroru s'au tramisu bilete de invitare nu voru pregeta nici d'acum inainte a concurge cu marinosole loru ajutorie spre scopulu celu nobilitat, ce-lu urmaresce tener'a nostra societate de lectura. Spectatulu Domnu Ionu Vasiiu presidele comitetului de balu primescce si mai de parte ofrandele si le transpune destinatiune loru; numele contributoriloru se inducu in analele societatii, ca si junimea posterioara se vedea, cine a contribuitu la procurarea fantaniloru de sciintia. Credu ca nu este de prisosu a aminti ael, ca bibliotec'a societatii de lectura e deschilinita de bibliotec'a gimnasilui si sta sub veghierea superioritatii gimnasilu. Catu de curendu vomu publica si catalogulu acestei bibliotece, care are se fia de mare importantia si pentru districtu adunandu dupa potintia tote produsele literare romanesci. Fiindu vorb'a despre bibliotec'a tenerimeii gimnasilu esprimem'u si cu acesta cale sincera multamita tuturoru aceloru redactori si editori de diurnale romanesci, cari ne-au onoratu pana acum cu foiele loru si rogamu si pre altii, caroru-a le sta in potintia, se binevoiesca a usora si tenerimeii cunoascerea miscaminteloru lumei. In privintia balului mai amintescu cu placere, ca onoratu Domnu negutiatoriu Demetriu Negreanu ne-a facutu mai multe sierbitie mai alesu prin accea, ca a binevoitu a portà sarcin'a destulu de grea de casieru in ser'a balului impreuna cu conducatoriulu societatii, dreptu ce merita recunoscentia distinsa. Titu Rufu.

De sub Mesesiu, 9/4, 1869.

In a 5. l. c. se incepù congregatiunea marcale generale a cettului Solnocu-de-mediulocu si tienù pana in a 8-a, trei zile intregi. Fu un'a d'intre cele mai interesante adunari nu numai inprivintia noastra a Romaniloru ci si inprivintia demarcatiei grupelor magiare. Romanii d'in comitatu convenindu aici in Zelau cu acesta ocaziune s'au mai consvatuitu despre cele de facutu, — si la provocarea membriloru stangei carea de asta-data si-puse temelia organizarii sale — dandu mana cu ei in cele d'antâie doue zile stetera victoriosi pre campulu lupte fatia cu drept'a, carea acum cu renumitul romanofagu L. Szikszay in frunte se credea a totpotinte, si numai in a trei-a di cesera loculu, dupa ce adeca stangacii se cam departara de pre arena, chiamandu-i ocupatiunile campestre pre a casa. Si pentru acesta inca e remarcabile acesta adunare; dara pentru noi Romanii are si alte parti buna. Anume fiindu doue posturi vacante, unulu si inca celu mai insemnatu — postulu de referinte la cartile funduale fu conferitu fostulu vicenotariu romanu E. Popu avocat. Totu in acesta di la propunerea lui J. Cucu se primi si ducerea protocolulu congregatiunei si in limb'a romana. In a doua di se organiza unu postu de translatoru romanu cu 900 fl. v. a. Meritulu acestoru-a lu portà J. Cucu si G. Popu mai alesu, cari ca totu-de-un'a asiè

si acum nu neglesera nimicu spre a castigà totu ce se pote pre partea romana atatu de neindreptatita in toti ramii dirigatoriiloru. Aceste doua zile dara decursera deocamdata bine pentru Romani. Veni inse a trei-a cam amara pentru noi. Sosindu de la ministeriulu de interne actele in caus'a brachiului ne mai pomenitu de la Bobot'a se luà la desbatere rescriptulu comitivu numai de catu. Romanii, dorere, acum se departase, nesciindu ca acesta cauza momentosa a ajunsu de la ministeriu si ca togm'a va se se pertrateze. Vicecomitele Pele i, asupr'a carui-a dicta sentintia meritata, o retacu, chiaru nici scriitoriulu acestoru orduri inca nu scitu de ea pana deminètia in diu'a pertractarei. Singuru J. Cucu deputatulu Tasnadului intiegandu ce-va despre acesta cu putienu inainte de plocare, remase pre a treia di, si forte bine a facutu. Planulu magiariloru fu ajunsu ce e dreptu, dar totu-si si cu asta ocaziune trebuira se inghitia nescari adeveruri amare ce li spuse amintitulu comembru. — Ordinatiunea ministeriale demanda comitetului a inactiuna pre respectivii domni urdtori ai brachiului horendu, anume pe L. Pele i, G. Balint, si Betsy si a desdanna prin d'insii pre serman'a comuna Bobot'a. Comitetulu inse si respective partid'a deachiana, acea partida, care pana acum tienea de crim'a lesei maiesat'i a nu implini vre o ordinatiune ministeriale, de asta-data nu aflà cu cale asiè, ci la propunerea corifeului mistificatoriu L. Szikszay decise a petitiuna si a mai informa pre ministeriu, ca adeca ministeriulu se cugete mai bine ce face, ca cine e de vina, si ca dora amintitii domni abiè potu incurà atatu pedepsa! Propunerea demna de corifeu si de aseclii sei, cari se iau dupa elu intogna ca oile d'in turma dupa celu cu urechi lungi, fu spriginita de toti magiarii fatia cu o comuna romana, si inca cu ce argumente de ti-se deschidea brise'a in pusunariu! Cior'a la ciora nu scote ochii. Si ce minune! Intre argumentele golimane ale advocatulu propunetoriu figurà si accea, ca comitetulu trebuie se si aperse in catu pote pe dirigatorii sei; forte bine! Inse ore si atunci candu comitu o fara-de-lege ca acesta strigatorie la ceriu? Fostulu jurasore J. Nichita facandu intrebare si cerendu deslucire de la comitetulu comitatensu pentru ce vice-comitele L. Pele i in unire cu casierulu Benkò i-au detrasu plat'a propria auctoritate si o deferira fiului v-comitelui, in tempulu catu N. doctorisà si censurà, simpleminte fu respinsu cu indignatiune unanima de ca tra filii lui Arpadu ca unu suplicante inbulditiu, si candu luà recursu la ministeriulu de interne contr'a acestei decisiuni nemotivate si de totu necalite, in maliti'a loru cea fara pareche, cercandu daru nu aflandu nodu si in palma, voira a lu convinea in crima de vetemarea comitetului adeca cu una suta de fiorini, — cugetara totu-si a fi mai bine a nu se blama si mai departe. Au magiaronii inganfati si aci au fostu condusi totu de acelu simtiu alu aperiarii dirigatoriiloru fatia cu acestu romanu, ca cu dirigatorii magiari supranumiti? La acesta caasa nu ne interesante vomu mai reveni cum va sosi de la ministeriu.

D. Cucu combatu cu tota puterea cuventulu amintit'a propunere in gradulu supremu nedirèpta, inse inzedaru, elu fu numai singuru, magiarii cei iubitori de egalitate si fratietate o suta, si totu lucrulu togmitu inainte ca adeca se mai scria la ministeriu, si caus'a Bobotei se se amane la calendele grecesci! suntemu curiosi ce va mai dice ministeriulu de interne la acesta amanare. Acestu-a e celu mai nou documentu alu fratietatii magiare. E bine se ni le insemnamu tote.

Eremit'a.

Societatea „Transilvani'a”

Estrasu d'in procesele verbale ale comitetului societatii, d'in 9. februaru si 2. mart. 1869.

I.

La 9 februaru, afara de lei noui 402, bani 54, procente cuvenite societatii dupa trei bonuri; afara de 400 lei noui, subventiune primita de la ministerulu cultelor; si afara de 6000 lei noui, subventiune primita de la comun'a capitalei, s'au mai constatatu urmatòriile primiri:

1.) Petre Popescu, Bucuresci, l. n. 10. 2.) Dr. Fètu, Iasi, l. n. 10. 3.) Porumbaru, Bucuresci l. n. 10. 4.) Ignatu, idem l. n. 10. 5.) Stefanu Sihlènu, Iasi l. n. 141. 6.) G. M. Bogz'a, Bucuresci l. n. 10. 7.) Demetriu Morfu, idem l. n. 10. 8.) A. Duhamelu, idem l. n. 10. 9.) M. I. Balasidi, idem l. n. 10. 10.) B. Marginenu, idem l. n. 10. 11.) Tase de diplome l. n. 8 40.

II.

La 2 martiu s'au constatatu de comitetu urmatòriile primiri:

1. De la Primari'a urbei Galati s'a primitu, cu adres'a sa d'in 10 februaru, subventiunea cuvenita studintiloru Simeonu Botezanu, Ionu Cornescu, Ioachim Fulea si Demitru Selagianu, pre patru luni d'in anulu curinte, in suma de lei noui 987 64. 2.) De la primari'a urbei Ploiesci s'a primitu, cu adres'a sa d'in 20 februaru, subventiunea acordata societatii pre anulu curinte in suma de lei noui 1000. — 3. De la d. A. Odobescu 140 4) De la N. V. Ciurcu, remasitie 6 72. 5) De la I. Procopiu, idem 27 32, 6) De la d. Dem. Comsi'a 20. 7) De la d. Dem. Diacu 10 8) Tase de diplome 30 24 9) D-na Ecaterin'a Pascalu 117 50. 10) D. Demetriu Miller, tasa 10. 11) D. Al. Lupascu 20. 12) De la d. vice-presiedinte Lupascu lei noui 235.

Acesta d'in urma suma de doue sute treidzeci si cinci lei, e tramisa d-lui Lupascu de ca tra d. Plesnila d'in Galati, prin a carui staurintia s'a adunatu; dar' fiindu ca d. Plesnila nu a inapoiatu inca listele societatii, nu se scie de la ce anume persone provine acesta suma.

24. D. Vice-presiedinte Lupascu presinta comitetulu unu anelu si o pareche de cercei de auru, oferiti societatii de d-na Grigore Alesandrescu.

Comitetulu decide a se aduce [multiamiri onorabililoru consilie comunale, cari au tramisu societatii subventiunile acordate; de asemenea se se aduca multiamiri d-nei Ecaterin'a Pascalu si d-nei Grigore Alesandrescu.]

Totu odata comitetulu, dupa ce incuviintieza tramiterea imediata la destinatiunea loru a subventiuniloru acordate de consiliulu urbei Galati, precum si alte ore-care mai mici cheltuielile ale societatii, decide ca restulu baniloru se se depuna la vistieria Stutulu spre fructificare.

Secretarulu comitetului. I. Petricu.

(d. „Rom.”)

Romani'a.

Resaltatulu alegeriloru d'in Roman'a nu ni e inca cunoscutu, cetimu inse in „Romanulu” de la 25 martiu (6. aprile) urmatori'a lista ce se imparte prin capital'a tierei de agentii politiei:

Deputatii Colegiului I.

Principele Dimitrie Ghic'a, cu 170 contr'a 30 de voturi in Ilfov; Constantinu Casimiru in Iasi; Nicolau Gr. Racovitia in Dolju; Mantu Rufu in Covurluiu; Alesandru Vericènu in Brail'a; Dimitrie Ionomu in Ismailu; Colonelulu Duc'a in Bolgradu; Constantinu Siliònu in Botosiani; Carabetu Ciolacu in Cahulu; Petru Mavrogeni in Falciu; Nicu Racovitia in Vaslui; Nae Tataranu in Giurgiu; Constantinu Blarembergu in Gorjiu; Nicu Moscu in Ialomitia; Alesandru Balsiu in Putna; Iorgu Radu in Tutova; Ionu Cantacuzino, contra dlui Grecènu, in Prahova; Grigoriu Cozadini in Nèmtiu; Constantinu Boerescu, contra dlui Ionu Ghic'a in Teleormanu; Georgiu Cantacuzinu in Dambovit'a; Alesandru Lahovari in Valcea; Alesandru G. Golescu in Romanati; Ionu Marghilomanu, contra dlui Iatropulu cadutu cu 3 voturi, in Buzeu; Constantinu Gredistènu in Ramniculu-seratu; Alesandru Cretiescu in Oltu; Ernestu Sturza in Bacau; Constantinu Seafesiu, contra dlui Ionu Ghic'a, in Mehedinti; Dimitrie Ionu in Romanu; Majorulu Radu Machailu cu unanimitate in Argesiu; Alesandru G. Golescu in Muscelu; Petru Sof'ta in Sucèva; Iorgu Holbanu in Dorohoiu; Constantinu Iacovache in Tecuciu.

Deputatii colegiului II.

Simeonu Marcovicu in Ilfov; Istrate Negulescu in Ploiesci; Enachitia Vacarescu; Dem. Chirculescu in Buzeu; Michailu Marghilomanu in Brail'a; N. Hagi Nicola in Galati; Petru Manu in Bolgradu; Al. Tulcianu in Ismailu; Ionu Balaceanu in Rimnicu-Saratu; George Apostoleanu in Focsiani; Iorgu Levegeanu in Bacau; Ionu Agariciu in Romanu; Gr. Balsiu in Petra; Const. Chitiescu in Falticeni; Al. Pap. Callimachi in Tecuciu; Jepureanu in Berladu; Colonelu Gr. Sturdia in Vaslui; Berea in Husi; Vasile Botezatu in Cahulu; Dem Cozadini in Iasi; Const. Magestanu in Botosiani; Iorgu Hermezia in Dorohoiu; Dem. Berendei in Ploiesci; Ionu Simonescu in Campu-Lungu; Mih. Const. Rimniceanu in Rimnicu-Valcea; Gr. Mihuletiu in Tergu-Jiu; Cost. Valeanu in Slatina; Petru Hagiopolu in Caracalu; Vasile Boerescu in Severinu; Al. Lazarescu in Giurgiu; Constant. Bozianu in Magarele; Simeonu Mihalescu la a dou'a votare contr'a dlui Ulise Cretianu in Calasi; Petru Opranu in Dolju.

(d. „Rom.”)

Noutati Straine.

ISPANIA. Situatiunea e multu seriosa. Se vorbesce despre una crise noua. In ce ar consiste acesta crise? in desarmarea generala a poporulu ispaniolu? Nimene nu crede acesta, si totu-si toti presimtu una lupta inspaimentatoria ce s'apropia cu rapediune. Corespundintele diurnalului „France” in 5 l. c. face acesta prognostica fatala. Guvernulu provisoriu este resolutu a sugrumà chiaru si cu torinti de sange incercarile reactionarie. Multi nu se indoiescu despre erumperea evenemintelor ce au cutrieratu odata sinulu Franciei, inundandu-lu cu valuri de sange. Se vorbesce de noptea stlui Vartolomeu. Agitatiunea e generala. Mai multe familie se pregatescu a cerca scapare in Francia si prin provincie.

Impregiurarea, ca de cate-va zile in localitatile garnisoni de Madridu se arata nescecvili suspitiosi impracionandu cu una liberalitate rara bani pr'intre soldati, adaugu la neliniscea patriotiloru ingrigitii de sortea tierei loru. Generariulu Izquierda venindu la cunoascerea acestei impregiurari, intrunù tote trupele si dispuse a li se ceti ordonatiunile, cari oprescu civilliloru frecuentarea casarmelor militare, apoi ordonà impuscarea tuturoru desertoriloru. Rigorea acesta enunciata in numele si in interesulu revolutiunii, care a prochiamatu stergerea pedepsei de morte, ni da conceptu despre gravitatea situatiunei.

Guvernulu se nisuesce a deslegà catu mai curendu cestiunea candidaturi la tron. Unu d'cu, ca Prim, Sagasta, Zorilla, Rivero, Martos si Olozaga, la casu candu Don Fernando va insiste a nu primi

candidatur'a, sunt gat'a a candida pe principele de Asturi'a, ér' Serrano, Topete, Izquierda si cavalerulu Rodas voru sustienè neclatenati candidatur'a principeleli Montpensier.

Nu scimu câta e realitatea in impartasirile aceste, atâtu-a inse potemu constata d'in confruntatiunea tuturor failmeloru respandite prin foie, câ in Ispani'a situatiunea presinta este grava

Varietati.

* * * (*Multiamita publica.*) Societatea de lectura a tenerimei romane de la gimnasiulu gr. catolicu romanu de Beiusiu se sente indetorata a aduce multiamita sincera tuturor aceluor domni, cari participandu la balulu arangeatu in 8 Februaru c. n. a. c. in folosulu bibliotecii societatii se primindu invitatiuni au binevoitu a contribui spre inaintarea culturii natiunali, si anume: DD.

Andrei Papfalvai, protop. 1 fl., Mihai Veliciu 1 fl., Ioanu Lep'a 1 fl., Demetriu Negreanu negutiatoriu 2 fl. 50 cr., Gerasimu Mamutu 1 fl., Aureliu Suciu 1 fl., Petru Suciu 1 fl., Petru Indriesiu 1 fl., Victoru Manu 1 fl., Alesandru Campianu 80 cr., Nicolau Orosu 1 fl., Vasiliu Ciocanu notariu 2 fl. 50 cr., Franciscu Szalay 2 argen, Stefanu Lazaru 1 fl., Ioanu Dudulescu 1 fl., Stefanu Achimu 1 fl., Moise Toma 1 fl., Ioanu Bursu 1 fl., Alesandru Stetiu 1 fl., Ioanu Blaga preotu 2 fl. 50 cr., N. Cristea 2 fl. 50 cr., Luc'a Papu 1 fl., Martinu Petrusiu silvanariu 2 fl., Petru Manu 30 cr., Vasiliu Papu 1 fl., Ioanu Dudulescu 2 fl. 50 cr., Ioanu Erdely 3 fl., Lazaru junior 2 fl. 50 cr., Iacobu Petru 2 fl. 50 cr., Georgiu Lazaru 2 fl. 50 cr., Demetriu Selagianu 1 fl., Ioanu Borosiu 1 fl., Stefanu Sadi 1 fl., Ianossy junior 2 fl., Gabrielu Cosma 4 fl., Ioanu Pantea 2 fl. 50 cr., Bolcasiu junior 2 fl. 50 cr., Mihai Nemet 2 fl. 50 cr., Hazsi 1 fl., Moise Gutman 1 fl., Iosifu Papu adv. dominalu 3 fl., Ludovicu Berei Buteanu 1 fl., Contes'a An'a Porcia n. Popoviciu 5 fl., Ilie Ferentiu 3 fl., Ilie Pitntiu 2 fl., Ioanu Vasiu advocatu 2 fl., Ignatiu Tisch 1 fl., Georgiu Marinescu prof. 1 fl., Demetriu Horvatu cetatitanu 1 fl., Ioanu Pintér invetatoriu 2 fl. 50 cr., Dionisiu Bucescu 1 fl., Ioanu Barbulu profesor 1 fl., Mihai Tisch 2 fl., S. Goldberger 1 fl., Simeonu Bulcu profesor 1 fl., Sarok 1 fl., Carolu Örley 1 fl., Horalek masinistu 3 fl., vedua Raszlavik 1 fl., Alesandru Bozitanu prof. 2 fl., Alesandru Kristó 1 fl., Lengyel 1 fl., Bartos 2 fl., Paulu Balasiu profes. norm. 3 fl., Dionisiu Nerbs 1 fl., Franciscu Buder 2 fl., Ludovicu Zsigmond 1 fl., Emilianu Jancio 1 fl., Catarin'a Cost'a vedua 2 fl., Alesandru Siposiu 1 fl., Alesandru Farkas, preotu 3 fl., Solich comisariu de finantie 2 fl., Ioanu Rojty 2 fl. 50 cr., Hermina Wiedermann 2 fl., Mihaiu Mangra preotu 2 fl. 50 cr., Mihaiu Bandiciu prof. 2 fl., Mihaiu Popoviciu perceptoru dominalu 3 fl., Moise Nesiu 1 fl., Ales. Draganu inspectoru domini. 5 fl., Ioanu Popoviciu preotu si Caltiunariu inv. 5 fl., Mihaiu Coroiu notariu 3 fl., Carolu Papu 1 fl., Georgiu Borha jude primariu 2 fl., Mihaiu Potoranu junior 1 fl., Vilhelmu Kuchler 1 fl., Ignatiu Kohn 1 fl., Petru Domsia jurasoru 2 fl., Augustinu Antal prof. 2 fl. 50 cr., Gerardu Véghső advocatu 10 fl., Alesandru Véghső adv. 1 fl., Parteniu Cosma adv. 2 fl., Vasiliu Codrenciu Ignatu advocatu 1 fl., Iosifu Petrus 1 fl., Nicolau Papu 3 fl., Radoziner 1 fl., Ioanu Clintocu protop. 2 fl., Barbusiu invetatoriu 1 fl., Teodoru Kóváry dirigente gimn. 3 fl., Augustinu Szentiványi 1 fl., Demetriu Jancio proprietariu 3 fl., Petru Kardos junior 1 fl., Simeonu Szabó 1 fl., Ambrosiu Cretiu adv. 2 fl., Augustinu Szabó jude orf. 2 fl., Ioanu Selagianu prof. 1 fl., Ioanu Végh 1 fl. 50 cr., vedua lui Georgiu Marianu 2 fl., Ioanu Pap preotu in Holodu 2 fl., Stefanu Virág conditor a donatu o turta, care s'a latriatu si a adusu 17 fl. 20 cr., D'in loteriarea unui revolveru alui Franciscu Szalay au incursu 15% d'in pretiu 6 fl., Ludovicu Zsigmond castigandu revolverulu a donatu 5 fl. Deci la casa s'au primitu sum'a 225 fl. 30 cr. Dupa balu au incursu de la: Marx dirigetoriu 1 fl., D. siór'a Mari'a Draganu 2 fl. sum'a 228 fl. 30 cr., Franciscu Benedek 2 fl., Vasiliu Siarcadi notariu 2 fl., Ioane Popoviciu preotu in Baitia 1 fl.; Prin Pascu Milu studinte in Segedinu de la: Georgiu Linba telegrafistu 1 fl., Macsimu Popoviciu studinte 50 cr., Georgiu Grosescu studinte 50 cr., Pascu Milu studinte 50 cr., Georgiu Bugariu studinte 50 cr., Ioanu Scal'a protosilvanariu in Baitia 2 fl., Lazar Weisz arendatoriu in Vascon 2 fl.; Prin Demetriu Simai advocatu in Vascon: Vasiliu Lazar jude cercuale 1 fl., Mihaiu Fehér jurasoru 1 fl., Georgiu Horvát adv. 1 fl., Demetriu Simai adv. 1 fl., Ioanu Papu propr. in Beiusiu 8 fl.; Prin Ioanu Cornea preotu in Chisineu: Sava Fereu jurasoru 2 fl., Franciscu Magyari notariu 1 fl., Ioanu Cornea preotu 1 fl., Prin Amosu Francu vice-comite in Zarandu: Pater Pilmayer preotu in Ba'ra de Crisiu 1 fl., Dr. Brendusianu adv. 2 fl., Dr. Iosifu Hodosiu vice-comit. 2 fl., Sigismundu Borlea protonotariu 1 fl., Georgiu Secul'a asesoru 1 fl., Ioaniu Motiu asesoru 1 fl., Ioanu Francu protofiscalu 1 fl., Teodoru Pop'a jude cercuale 1 fl., Tob'i'a Mihaloviciu proprietariu 1 fl., Leone Piciu protocolistu 1 fl., Amosu Francu v.-comite 2 fl., Ladislau Égető notariu 1 fl.; Prin Nicolau Zigrea, candidatu de advocatu in Orade: Simeonu Bic'a protopopu 2 fl., Ioanu Faste advocatu 1 fl., Dionisiu Poinariu notariu cot. 1 fl., Georgiu Horvát diaconu 1 fl.; Prin Iuliu Pap falvai teologu in Vien'a de la mai multi 2 fl., Prin Iosifu Sziadvocatu in Oradea-mare: Vasiliu Palotay vice-archidiaconu 1 fl., Stanislau Dezső 1 fl.,

Iosifu Sziadv. 1 fl., Prin Ioanu Tuducescu invetatoriu Lipov'a: Ioanu Tiaranu protopopu 2 fl. 50 cr., Georgiu Fogarasy adv. 1 fl., Davidu P. Simonu comerciantu 1 fl., Ioanu Tuducescu 50 cr.; Prin Petru Suciu notariu in Otlac'a: Stefanu Popoviciu preotu 1 fl., Ioanu Gyuláuyi 1 fl., Demetriu Popoviciu 1 fl., Dav. Nicora 1 fl., Chirilescu d'in Két-egyház 1 fl., Ioanu Suciu in Socodoru 1 fl., Simeonu Deseanu Gy. Varsianu 1 fl., Vostinariu d'in Pilulu m. 1 fl., Petru Suciu d'in Otlaca 2 fl. 50 cr.; Prin Stefanu Biltiu canonicu in Gher. l'a de la venerabilulu capitulu d'in Gher. l'a 6 fl.; Prin Nicolau Hentiu notariu: Constantinu Talos jurasoru 1 fl., Ioanu V. Rusu medicu 1 fl., Ioanu Micluti'a preotu 2 fl., Ilia Baltescu notariu 1 fl., Nicolau Hentiu notariu 2 fl. Sum'a: 82 fl. 50 cruceri.

Adaugandu-se acésta suma la cea de mai nainte face venitul brutu 309 fl. 80 cr. v. a.

Spesele balului au fostu 90 fl. v. a.; deci venitul curatu destinatu pentru bibliotec'a societatii de lectura e: 219 fl. 80 cr. v. a.

Numelo aceluor binefacutori, cari primindu bilete voru contribui de aci in colo spre scopulu desiptu se voru publicã in acestu pretiuitu diurnalu.

Beiusiu, 10 aprile 1869.

In numele societatii de lectura

Teodoru Rosiu

Prof. ca conducatoriu.

Augustinu Rubenescu

not. corespond.

* * * (*Anticitãti.*) In Laibachu s'au desgropatu mai multe sicrie romane de pétra. Afaya de osamintele nedestramate si obduse cu una materia finosa, alte cele nu s'au affatu in ele. S'a mai descoperitu si unu monumentu romanu, d'in a cârui inscriptiune fînse nu s'a potutu decopiã decãtu numai T. AVRELIO (lui Titu Aureliu).

* * * (*Persecutiuni constitutiunali.*) Diariulu „M. Polg.“ i-se scrie, cã paroculu grec. catolicu d'in Cohalmu s'a inactiunatu d'in caus'a cã, comunicandu alegitoriloru romani conclusele adunãrii intielegintei romane d'in Mercurea, acesti a s'au rotienutu d'è la alegere. Apoi daca si acésta e cauza meritoria pentru inactiunarea cui-va pentru câ nu se folosesce de dreptulu seú, atunci ne mirãmu cum de nu se resolve ore care tribunalu constitutiunali (mag.) spre a inactiunã natura, pentru câ ninge si inghiatia in lun'a lui maiu.

* * * (*Resultatulu*) de pana eri a 402 de alegeri consumate pentru diet'a pestana, dupa calcululu foieloru magiare, este: 235 de deachisti si 160 opusitiunali. — Alegorile introgtorie se voru face inca inainte de intrunirea dietei.

* * * Redactiunea „Gaz. Taansilv.“ deschide suscrierea oferteloru in favorea dearsiloru d'in Cinculu-mare, despre cari inuramu notiã in nr. tr.

* * * (*Suntemu*) recercati d'in partea comitetulu alesu de Junimea Romana d'in Pest'a pentru distribuira baniloru incursi cu ocaziunea balulu susnumitei Junimi, ca s'è rogãmu pe onor. Redactiuni romane s'è reproduca in stim. loru diurnale s o c o t é l'a si multiemita publica aparuta in nr. 38 alu „Fed.“

* * * (*Cetimu*) in „Gaz.“ cã Prea-S. Sa Arcieppulu romanu Van cea in d'ilele trecute merse la Blasiu spre a ocupa functiunile cu care este investitu, si in 11 l. c. celebrã jubileulu pontificelulu romanu.

* * * (*Itali'a*) face pregatiri grandeose pentru serbarea d'ilei natale (3 maiu 1469) a lui Machiavelli, primulu adoratoru alu unitãtii italiene.

* * * (*Averea*) remase de Rothschild repausatu in anulu trecut respresinta unu capitalu de 1700 milioane de franci seú 700 milioane florini austriaci.

* * * M. s. Imper. a concesu, ca oficiarii cuietati d'in confinele militare s'è se pota casatori fãra a depune cautiune.

* * * M. s. Imper. santiunã infintiarea universitatii croate.

* * * „P. Ll.“ spune cã unu oficiantu postalu d'in Bud'a disparu cu unu epistola insarcinata cu 17,000 fl. v. a.

* * * Se vorbesce, cã delegatiunile imperiulu se voru intruni in lun'a lui Iuliu.

* * * In d'ilele trecute fiic'a unui negutiatoru pestanu disparu. Polit'a dupa scrutare de cãte-va d'ile o aflã la scaldelule imperiali in Bud'a in societatea unui oficiaru, care s'au pus sub investigatiune. Éca resultatulu educatiunii — negritate.

† (*Necrologu.*) Nicolau Antunescu fostu notariu comunalu in Laculu-Negru (comit. Bihariei la marginile Transilvaniei) dupa unu morbu indelungatu, au repausatu in 24. martiu a. c. st. n. Zelosulu romanu abièsitu d'in primaver'a vietioi, in etate de 35 de ani, fu smulsu prin crud'a mana a mortii d'in sinulu natiunii si alu familiei sale, lasandu in doiliu pre soci'a sa cu doi prunci. Fie-i tierin'a usiora!

Sciri electrice.

Agramu, 10. aprile. Adi s'au facutu alegerile in diet'a croata pentru diet'a d'in Pest'a. Inkey si Maljevatiu sunt tramisi in casa de susu. Pentru cas'a de josu s'au alesu: Kraljevitiu, Fodroczy, Iosipoviciu, Sulioe, Batagliarini, Labas, Zuviciu, Kugler, Bedekoviciu, Tiar, Vukoviciu, Hervoiciu Filipoviciu, Iancso, Anker Simiciu, Horváth, Georgiu Rauch, Maler, Keresztury, Subaj, Pejaceviciu (ambi), Tomasciu, Kuhn, Hatiu, Iurkeviciu, Orsiciu, Barabas.

Vien'a, 10. aprile. Scirea despre caletori'a M. Sale se demintiesce oficiosu. Nu s'a statoritu neci una caletoria, neci in Transilvani'a, neci aiurea. Generalulu Sonnaz ascépta aici pre imperatulu care se va re'torce luni.

Vien'a, 10. aprile. Adi a sositu aici magestrulu venatoriloru regelui Victoru Emanuilu si fu primitu de c. Beust. Marti va sosl aici imperatulu, pentru a-lu primì in audientia deosebita si a primì de la d'insulu caten'a ordului Annunciata.

Parisu, 10. aprile. In siedinti'a de adi a camerei legelative Lavalette a respunsu la interpelatiunea lui Favre d'icundu, cã cu Germani'a n'a trebuitu a s'è intreprinde nescari negociatiuni deosebite. Conduiti'a acésta manifestéza sincer'a nostra dorintia pentru sustienerea relatiuniloru amicali, evitandu veri-cè amestecu in afacerile puru germane. — Schimbãrile interne, cari s'au intemplat in Germani'a, inainte de domolirea spireteloru producu unu intervalu plinu de pretensiuni, si frecãrile produse prin acele sume regretabile. Tempulu inse va potè intocmì de nou ce'a ce a produsu. Acésta e pentru noi una cauza pentru a ne retienè de la veri-cè cestiuni ce nu ne intereséza nemidilocitu. — Numai cause legitime ne potu provocã la neoservarea acestei conduite. Inse nimicu nu ne iudreptatiesce pentru a potè presupune asiè ce-va. Noi respactãmu drepturile altoru, si pentru ace'a neci n'avemu cauza de a ne teme, cã nu ni se va respectã si dreptulu nostru.

Bucuresci, 10. aprile. In Ploiesci a eruptu una rescola, inse dupa ce trupele desarmara garda natiunala liniscea s'a restauratu.

Leopole, 10. aprile. Eri s'a dusu la presiedintele locutenentiei una deputatiune a gidovimei d'in Iaroslavu, pentru a-i cere ajutoriulu contr'a persecutiuniloru gidoviloru.

Bucuresci, 10. aprile. La alegerile d'in Bucuresci au caditu (?) toti aderintii partitei rosie, intre ei si frãti Brateanu si Rosetti.

Florenti'a, 10. aprile. Principele de Aost'a a sositu in Spezzia, unde va primì comand'a asupra flotilei de exercitiu, carea va cercetã mai multe porturi straine.

Parisu, 9. aprile. (Siedinti'a camerei legelative). Cu ocaziunea desbaterii bugetulu pentru afacerile straine, Favre a interpelatu guvernulu in privinti'a prov. Tunisu, a Prussiei, Romei si a Greciei. Marchisulu de Lavalette va respunde in siedinti'a de mane.

Parisu, 10. aprile. (Siedinti'a senatulu de la 9. aprile) Admiralulu Boue Willaumez demunstrã cã inarmãrile Franciei nu sunt esagerate. Michel Chevalier compatimesce inarmãrile europene, pentru cari face respundictori pre suveranii Europei. Romania combate pre antevorbitoriu si apróba in armãrile Franciei d'icundu, cã intre Franci'a si imperatulu ei esiste cea mai perfecta contielegere. Dup'ace'a a vorbitu Tavis, a cârui vorbire fu primita cu aplause. Maresialulu Niel díce, cã starea presinte armatei e starea pâcii; bugetulu, precum e de presinte si precum va fi si pre an. 1870, e bugetulu pâcii. Detorinti'a imperativa a guvernulu e, a ascurã securitatea tierci. Starea efectiva a armatei in 1 martiu a fostu 300,000 éra mai nainte 400,000 defeciori. Armat'a, daca impregiurãrile ar' recere, s'è potè pune usioru pre picioru de bataia.

Constãntinopole, 9. aprile. Principele de Wales va plecã mane.

Florenti'a, 11. aprile. Fostulu ministrulu Cadorna, s'a denumitu de consulu la Londr'a.

Bucuresci, 11. aprile. Alegerile d'in urma reesitu preste totu in favórea ministeriulu. In colégiulu tieranescu d'in Craiova s'a alesu Ionu Brateanu. Redactorulu „Romanulu“ dlu Rosetti a s'è diutu la alegeri.

Brussela, 11. aprile. Cam la 600 de lucrãtori d'in Seraing intreprinsera unu complotu, care in andu unu caracteru d'in ce in ce mai amenentãtoriu, s'au ordonatu una controla de trei batalionel infanteria si doua escadrone de cavalerime.

Proprietariu, redactoru respundictoriu si editoriu:

ALESANDRU ROMANU.